

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Isagoge Ad Amorem Divinum

Pennequin, Pierre

Antverpiae, 1661

§. 1. Eucharistiam esse primarium Iesu Christi erga hominem amoris argumentum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47132)

hæc tu, quæso, imitare; & cum mortales pro aliqua fortunarum jactura à cervicibus avertenda, ita invigilent, & qui morbo laborant, pro valetudine corporis brevi morituri tot se voluptatibus privent, tu, quæso, pro animæ salutē semper victuræ periculosi tibi consortii consuetudinem declina, quàm imò abrupte ne tibi tuique similibus humanum hominem tuam tibi molliem exprorantem audire cogaris.

*Vt corpus redimas, ferrum patieris,
& ignes;
Vt valeas animo, quidquam tolerare negabû?*

CAPUT XVII.

Quomodo Amor sanctus præparat suos ad Eucharistiæ assumptionem.

§. I.

Eucharistiam esse primum IESU Christi erga hominem amoris argumentum.

*In Opus,
de dilectō.
1. esse ait,
Charitas
Christi in
homines
quanta in
Eucharisti-
a.*

RECTÈ S. Thomas homines, ait, quia cardē emptos, idē magis à Deo dilectos, sicut mercator magis diligit res, quas cardē emit: hinc cum Christus rediturus esset ad Patrem, & in cælis

triumphale solium fixurus, ne interim separaretur ab hominibus, voluit inter illos sub niveo panis velamine remanere, tum ad eorum solatium, tum ad suas cum illis delicias regustandas; ut vel ob hoc solum dici meritò charitas possit. *Quàm citò, inquit S. Augustinus, dicitur, Deus charitas est? si numeres, unum est; si appendas, quantum est! appende, si potes, cuncta, quæ fecit Deus pro amicis suis, & tunc intelliges, quàm immensum bonum sit: Charitas est.*

*In illud
Ionn.*

Sponsa in Canticis primo statim capite variis desideriiis æstuat, nunc osculum petit, nunc unguentorum ejus odore trahi, nunc scire ubi pascat, ubi cubet in meridie: verùm ubi agnovit velle secum in Eucharistia deliciari: *Sub umbra, inquit, ejus, quem desideraveram sedi, & fructus ejus dulcis gutturi meo.* Umbram vocat sacramentales species; sub quâ desideratus requiescit; quem ubi delitescentem reperit, tota amore ejus inardescens, & velut viribus deficiens, exclamat: *Fulcite me floribus, & stipate me malis, quia amore langueo.* Remedium à florum pomorumque odoribus petit, ut fragrantissimis desideriiis, & heroicis actionibus tanto sponsi sui amori aliquousque respondere possit, ut & nos illam imitari possimus, videamus, quis sit, qui dat; quid dat, & quibus, & quo fine.

Is

2.
Collige ex
Deo qui
dat excel-
lentia.

Is qui dat, nosque tam admirabili beneficio afficit, Deus est, cujus Majestas incomprehensibilis, de quo facilius dicitur, quid non sit, quam quid sit: qui compendiosius amando, & admirando, quam cogitando & considerando cognoscitur; qui non habet quo proficiat, nec unde deficiat, cujus felicitati nulla fieri potest accessio, essentiae abyssus, & bonorum oceanus impermeabilis, sui contemplatione & amore, sine cessatione, & fastidio summè beatus, sine quo nulla natura subsistit, nulla doctrina instruit, nulla copia reficit, nulla satietas beat: qui si de homuncione cogitationem suscipere, & in illum oculos conjicere dignetur, id meritò summi beneficii loco reponendum est. Dixit aliquando de Sanctis eremi unus è præcipuis, qui divinitatis radio velut transeunter perstrictus fuerat: Claudite vos oculi, ne posthac alicujus creaturæ aspectu contamine-
mini.

3.
Ex doni
pretio.

Sed quid dat tam magnus ille & incomprehensibilis Deus? si verbo tibi satisfacere voluero, dicam; dat tantum, quantum potest se ejus infinita munificentia extendere, & quò vel insatiabilis humana cupiditas non auderet aspirare; dat enim seipsum, quo nihil majus homo cupidissimus desiderare potest. Unde meritò

S. Augustinus; *Avare, inquit, quid aliud cupiebas? aut quid aliud petas? quid tibi sufficit, cui Deus non sufficit?* Daniel in lacu leonum omnino cibo destitutus ubi Habacuc prandium sibi deferentem, & nomine proprio compellantem audivit, in quas gratiarum actiones admirandus erupit? S. Paulus Eremita, ubi ob novi hospitis Antonij adventum panem integrum & duplicatam annonam à corno Dei jussu subministratam accepit, admiratione defixus, Dei munificentiam deprædicavit, dicens: *Verè pius, verè misericors.* Ecce quomodo viri sanctissimi ob res exiguas, unus ob vile prandium hominibus agrestibus præparatum, alter ob panem unum communem pauperum eleemosynam, Dei erga se paternam benevolentiam, amoremque laudibus efferunt: quomodo igitur nos commoveri oportet, dum non Angelus, non corvus, sed Deus ipse, non terrestre aliquod epulum, sed seipsum, hoc est donorum omnium maximum, quo majus cum omnipotentia conjuncta liberalitas conferre non potest, tanto amore nobis erogat? An non videtur, dum paulò ante institutionem Eucharistiae, ad discipulorum pedes lavandos se prosternit, aperto quodammodo sinu id facere, quod postea facturi erant novi Christiani, hoc est, omn.

omnem suam substantiam ad pedes Apostolorum deponere? quam enim substantiam habet pretiosioris seipso? verè tum exinanivit semetipsum, verè in finem, ultra quem progredi non poterat, tum nos dilexit.

Sed quibus hæc donat? *Vilissimum vermem*, inquit S. Augustinus, *passis omnibus bonis tuis*. dat ingratis, perfidis; dat hominibus, quorum peccata ob scelerum fetorem, inferorum mephyti gravius olent. Quis pomum, è porci dentibus ereptum, ejusque infectum sordibus, regie mensæ apponere audeat? & ecce JESUS Rex Regum se in cibum donat, & ad regiam suam mensam admittit eos, qui paulò antè istis foedissimis animalibus viliores majorem etiam fetorem exhalabant. Legimus in vitâ cujusdam Sancti, animam post aliquot à morte dies jussam regredi in corpus, quod cum tam foedum & vermibus scatens ac pure disfluens aspexisset, exhorruit, & regredi noluit, etsi id facere jussu Dei coacta fuerit. JESUS Christus corporibus simul & animis longè foetentioribus quodammodo commiscetur, dum scelerum enormium rei confessione Sacramentali à sordibus gravioribus expurgati, multorum venialium, quæ non sunt confessi, maculis aspersi, quas omni cloacâ pejus odit

Deus, ad sacram synaxim accedunt. Sanctorum quorundam charitatem admiramur, qui leprosos osculo dignati sunt, qui ulcera abluerunt, & pus ex illis fluens exfuxerunt: ego verò Christi Domini in hoc Sacramento benevolentiam, & erga filios suos amorem suspiciendum maximè, & deprædicandum existimo, quod cum sit ipsa puritas, tot impuritatibus nostris à beneficiendo non deterretur: scilicet rubus igneus est ab amore, in mediis miseriarum nostrarum spinis ardens, ac luce suâ nos illuminans, & calore confortans.

Animus noster habet quidem aliquas pulchritudinis illecebras, tum à natura, tum à gratia, & quidem tantas, ut meritò Catharina Senensis Christo, quòd tantam pulchritudinem adamaret, congratularetur, quam S. Ægidius in raptu contemplatus omnem intelligentiæ humanæ capacitatem excedere pronuntiavit: habet tamen etiam suam à peccato turpitudinem, quæ in re tam speciosa magis apparet, ut meritò dixerit S. Augustinus de Deo: *Odio tua, amat te.*

Hinc miranti Gertrudi ac spiritum suum roganti, cur ita hominè amaret, in quo tam multa purissimos ejus oculos offenderent, respondit: Amor facit complacentiam: hoc est, quemadmodum

H h ma

4. Ex accipiens vitæ.

In vitâ S. Bonifacii.

5. Animi pulchritudo à gratia.

6. Deformitas à peccato.

Hom. 34.

matrum erga sobolem amor facit, ut non obstantibus nāvis & defectibus in illa sibi complaceat: ita Dei charitas, quæ multitudinem peccatorum cooperire dicitur, ea aut delet & absumit, aut mantello suo ita tegit, ut eam amore dignam sponsus cælestis inveniat.

7. Sed quo bonitatis excessu se donet in Eucharistiā, jam videamus. Jacob Josepho in argumentum amoris, quo supra reliquos filios illum diligebat, dixit morti proximus: *Do tibi partem extra fratres tuos, quam tuli ex manu Amorrhæi in gladio, & arcu meo.* Christus, ut ostenderet hominem à se supra Angelos amari, corpus suum velut hæreditate legavit, quod prælio cum morte & dæmone inito, ope divinitatis triumphator extulit: non desunt enim Theologi, qui Christum morte suā non solum resurrectionem corporis, ejusque gloriosam in cælo sessionem, sed etiam ejus in Eucharistiā perennem inter homines commorationem ad usque judicij diem esse promeritum: hinc illud ipsum plurimi facere, cum tanti illi constiterit, sentire nos oportet. Quemadmodum enim canis venaticus ad prædam per saxa & dumeta, per aspera, & spinis horrida anhelans rapitur, quâdemum obtentâ conquiescit; ita Christus, ad cordis humani

Genes. 48.

velut prædæ sibi charissimæ possessionem aspirans, per ignominiam, cruciatuumque ac mortis ipsius horrida viam sibi aperuit, donec in Ven. Sacramento corde illo tanquam deliciis suis potitus, sedem jucundissimæ voluptatis sibi figit: hinc Patre jubente, nomen illi ab Isaia inditum: *Accelera spolia detrahere, festina prædari*: hinc etiam cum ciborum ad panem Eucharisticum alicui disperendum aperiretur, visus est aliquando exsilire gaudio, quasi ad rem sibi jucundissimam vocaretur, propterea cum Sacramentum illud institueret, præmissæ sunt ab illo hæc amoris plenissimæ voces: *Desiderio desideravi hoc Pascha manducare vobiscum*: & cum in monte cum Moyse & Elia amicissimè de excessu, quod completurus erat in Jerusalem, sermones misceret; non tantum de Passionis pœnarumque; sed etiam amoris in Eucharistiā incredibili excessu collocutum nonnulli existimant; quia donū illud omnium amantium mutuas largitiones & reciproca donaria ita excedit, ut quidquid B. Virginis, & Seraphinorum, Sanctorumque omnium corda ad donandum profusissima unquam dedere, si cum Christi erga homines inexplicabili in Eucharistiā munificentia conferantur, pluma sint & amoris scintillula, cum totius universi ma-

si magnitudine comparata.

8. Sanctorū fervor in Ven. Euch.

Hinc illi ingentes animorum sensus, illi raptus, illæ lachrymæ, illæ flammæ ex ore sanctissimorum virorum profilientes, quando cum Moysè ad contemplandum hunc ardentem rubum propius accedere; quod S. Guilielmo Danorum Prælato, S. Guiberto Episcopo, SS. Dominico, Ignatio, Xaverio, Philippo Nerio & pluribus aliis, dum ad aras faciunt, contigisse legimus.

Quid de sanctissimis feminis Catharina Senensi, Theresia, Maria Victoria aliisque dicam? quarum prima, dum communione privatur, viribus destituta brevi animam exhalatura credebatur.

9. Theresia,

Theresia ita ejus amore ardebat, ut cum tempore pluvio domo ad illam accipiendam egrediendum foret, etiam si hastarum oppositu prohiberetur, per media vulnera ad illam se perrepturam diceret: Victoria verò, rogata ab uno Sacerdote, an gravi dolore afficeretur, ubi communione privari contingeret, respondit; nisi Deus animam magno ejus amore succensam, & ad mutuos in communione amplexus aspirantem, tum temporis insolito gratiæ subsidio corroboraret, fore ut ex doloris magnitudine spiritum exhalaret.

10. Justiniani,

S. Justinianus, cum tanto Christi amoris, quantum poterat amorem libenter rependeret, à sacri-

ficando nullo die abstinerebat: solebatque dicere, qui illud non facit, Domini que sui præsentia & familiari colloquio ac profusa munificentia cum potest, non fruitur, satis ostendere se Domini sui gratiam, ut par est, non æstimare. Volebat prudenter, ut etiam animæ communionis percupidæ, desiderio suo non frustrarentur: & cum virgo Reclusa defectu Sacerdotis die Venerabilis Sacramenti celebrandis honoribus consecrato Eucharistiæ perceptione carituram se crederet, ac propterea, ut in Missæ Sacrificio sui meminisse dignaretur, impensè rogaret; rem ecclestiendam: dum ad aram facit, spiritu rapitur, & ad cellulam Reclusæ delatus sponsi sui amore æstuanti Eucharistiam porrigit, & ad se rediens sacrificium absolvit. Tanti facit Deus animas, quæ Eucharistiæ beneficium pro dignitate æstimant, & expetunt, & tam severè in illos animadvertit, qui temerè ab istis deliciis & panis cælesti gustando illas arcent. Abbatissam, quæ S. Lutgardi consuetas synaxes interdicerere voluit, continuò paralyti & doloribus acutissimis castigavit, donec respiciens, factique pœnitens virgini, ut antè consueverat, sacram illam mensam frequentare permitteret. Reges suis amoribus & deliciis impedimentū poni ferunt æger-

10. Deus facit optanti faciam Communionem,

11. Impedienti punit.

12. Hhh 2 rimè,

rimè, ei que, qui hoc audeat, iram Regiam, & majora minantur: & Regem Regum non offensum iri graviter existimamus, dum sponsas sibi charissimas à suis amplexibus quodammodo prohiberi avelli que intuetur? Filius Regis, inquit ipse Gertrudi, adhuc puer, si ab austero pædagogo parvulos imparis licet conditionis, quibuscum lusitare consuevit, arceri, amandari que videt, & suas sibi voluptatulas tolli, irascitur, & auctori malè vult: ita Dei Filius non fert, dum amabili cum suis sponsis in Eucharistia communicationi obex adfertur. Contigit aliquando ut in horologio crystalino motus omnes rotarum paterent, & in alveolo vitreo apum labores industria que admirabilis conspiceretur; si ad eum modum mentis nostræ oculi in intima cordis JESU Christi penetrare possent, qualia ibi amoris incendia conspicerent? sed cum id nobis denegatum sit, & fidei obscuro lumine sit perreperandum; amoris ejus erga nos magnitudinem, ex ejus profundissima in hoc Sacramento humilitate metiamur.

12.
Æstima
Christi in
homines
amorem
in Ven.
Euchar.

Si Rex aliquis maximus, potentissimus, & sapientissimus, ita alicujus hominis ex infima plebe amore & consuetudine caperetur, ut sæpè dissimulato habitu, in vili lacerna, & in tenebris ad eum

itaret, ut ejus colloquio liberius fruere, atque inde contingeret, ut non semel ab occurrentibus, injuriis ignotis ab ignaris afficeretur, & malè multatus abiret; nimium amori suo Regem illum indulgero, & nisi concepta de ejus prudentia opinio prohiberet, eum fortassis insanire diceremus: Ita Christus Dominus, dum suo erga nos amori habenas laxat, & quodammodo Majestatis oblitus, ut confidentius ad illum accedamus, sub familiaribus speciebus delitescens nos expectat, quantis se dehonestamentis exponit, dum ignominiosè habetur ab hæreticis, injuriosè à Judæis, contemptibiliter à plebecula, scelerosè ab impuris: ut meritò prece ad Patrem æternum conversâ exclamet S. Theresia, Filij sui curam habere uti dignetur, qui nimio erga mortales amore sui quodammodo oblitus, iterum in mille partes discerpi, & à demonibus eorum asseculis pedibus conculcari velle videtur, nec Majestatis honoris que sui curam aliquam habere, dummodò suæ erga homines charitati faciat satis. Multum quidem in sua incarnatione se abjecit, dum vilem terrenæ substantiæ portiunculam divini personæ copulavit; dum virginei uteri tenebras non horruit; dum se vilibus fasciis constringi, & in stramine reclinari permisit:

Cherub. de
Pers. 2.

13.
Et de
tionem
tantæ Ma-
jestatis.

misit : at longè ampliùs in hoc Sacramento se humiliat, dum accidentibus, quæ entia secundùm quid appellantur, & ad nihilum quàm proximè accedunt, se nexu aliquo velut astringi permittit, dum in arculis sæpè sine lumine in templis rusticis clauditur, dum impuris & sacrilegis manibus frequenter contrectatur. Tolerata verò in Passione ludibria opprobriaque nulla satis sæcula mirabuntur; dubitari tamen meritò potest, an non in hoc abditus Sacramento majora patiat: illa viginti quatuor horas dumtaxat tennere, in unius urbis Jerusalem conspectu transacta, & ab una multitudine ex variis capitibus conflata, in Christum carne mortali vestitum irrogata fuere: hæc in toto orbe terrarum, quò fides Christiana penetravit, non ad aliquot dies & horas, sed ad usque supremum mundi occasum; non ab una gente; sed à dispersis per Regna terrarum sceleratis Sacerdotibus, ab hæreticis, Judæis, ab ipsis mulierculis dæmonum ministris **JESVS** Christus coronâ gloriæ redimitus, tacens, & immotus, & amore nostri inter istas injurias sub speciebus fixus manens, ô rem stupendam! non aliâ patientiâ, quàm divinâ tolerat. O incomprehensibilis erga homines amoris argumentum!

Quem amorem testatissimum

etiam facit ejus ad nutum Sacerdotis obedientia, qui quocumque in loco & tempore ad ejus verba sub speciebus panis & vini admirabili promptitudine se sistit, & admirabili vinculo ipsisque beatis spiritibus incomprehensibili illigatur, & quo lubuerit, in pauperum tuguriola, rusticorum mapalia, in casis fœtidas, in ora graviolentia, & purulentos stomachos infertur; deinde ad ejusdem Sacerdotis arbitrium clave includitur, educitur, ac ad sumptuosissimum cum hominibus convivium, quod maximo sumptu, hoc est pretio vitæ suæ ac ferculis divinis instruxit omnibus, qui mensæ accumbere voluerint, distribuit. Quid hæc obedientiâ mirabilius? ad vocem hominis advolat, ejus nutum deinde & manum immotus expectat, ab illa se attolli, ac deprimi, ac dividi, prout collibitum illi fuerit, permittit; & hæc omnia in hominis à se adamati gratiam atque delicias. O insignem cum admirabili liberalitate conjunctâ obedientiam! quid enim hoc tanto amatore liberalius; non semel aut bis, sed millies; non uno in loco, sed toto propemodum terrarum orbe, quâ late Religio Christiana diffunditur, hæc tanta tamque divina dona largitur? quæ si semel, ac uno in loco singulis sæculis distribuerentur, non so-

Hhh 3 lùm

14.
Et obedientiam
ad nutum
Sacerdotis.

lūm homines, sed & ipsos beatos spiritus tam immensæ liberalitatis admiratione complerent.

O si tantum benefactorem, ut par est, agnosceremus? amaremus profectò, & amorem amori rependere, atque amando penitis illum medullis inferere conaremur. *Non potes*, ait S. Bernardus, *amare, quem tu nescias, aut possidere, quem non amaveris. Quot beneficia, ait alibi, tot sunt onera: ama & exoneraberis.* Hunc amorē petit Christus, & extorquere à nobis vult prius amando & plus: *Si vis amari ama*, dixit Chrysostomus. Jam pretium amoris appendit Christus, tribuens ex amore seipsum; nos illi rem tam carè emptam asseramus: ne de nobis etiam illud lamentatione dignum repudium dici possit: *In propria venit, & sui eum non receperunt.* Venit non suo bono, sed nostro; quotquot enim receperunt eum, dedit illis potestatem filios Dei fieri. In Baptismo hoc bonum inchoatum, per Eucharistiæ frequentationem sua cœpit incrementa, donec, ut ait S. Paulus, formetur in nobis Christus, & qui factus est homo, ut ajunt S. Augustinus, & S. Thomas, ut homines faceret Deos, hoc per corporis & sanguinis sui Deificam virtutem assequatur, fiatque in nobis quædam, ut loquuntur Patres, Incarnationis extensio, ut cui omnibus homi-

Serm. 9. de temp.

nibus personaliter uniri non potuit, quàm plurimis saltem Sacramentaliter uniatur, & vitæ suæ ac spiritus communicatione ad quædam divinitatis participationem evehat; quò altiùs ejus in nos Amor progredi non potuit.

§. 2.

De propinquiore ad Eucharistiã sumendam præparatione.

DE confessione Sacramentali, quam viri sanctissimi etiam pro parvis defectibus Eucharistico sacrificio præmisere; præcedenti capite dixi: hîc de aliis præparationibus obiter aliquid dicendum, & quidem præstandis ab iis, qui vivunt vitâ gratiæ: vivorum enim hoc Sacramentum esse dicitur, non mortuorum.

Primò ergo Amoris sancti documentum est, ut in privilegio accessus ad hanc mensam, interior, exteriorque castigatio sponte assumatur: si enim JESUS Christus ad nobis præparandas hujus mensæ delicias per flagra, & crucem sibi fecit (illas enim suâ passione promereri nobis voluit) cur non ad illas degustandas pari nos itinere gradiamur? dat nobis in hoc convivio corpus virgis flagrisque conscium, & à vertice ad

1.
Eucharistiæ præparatio
præparatio
confessio
& flagellatio.